

Tjänsteställe, handläggare

Datum
2009-10-05
Ert datumBeteckning
Er beteckning

M Blomberg 0470-89 480

Jordbruksdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över remissen om en uthållig älgförvaltning i samverkan, SOU 2009:54

Södra Skogsägarna, Södra, har fått möjlighet att lämna synpunkter på rubricerade utredning enligt följande.

Södra skogsägarna ansluter 52 000 skogsägare i södra Sverige, vilka tillsammans äger 2,3 miljoner hektar produktiv skogsmark. Det är drygt hälften av skogsarealen i södra Sverige. Södra är dessutom en stor industriell aktör och företräder både enskilda skogsföretagare, stora skogsekonomiska värden samt en bransch som förutsätter långsiktigt god tillgång på skogsråvara.

Sammanfattning

- Förslaget att inrätta sk älgförvaltningsområden, som för södra Sverige innebär arealer om 50-60 000 hektar, är bra. Det ger möjlighet till en produktionsanpassad förvaltning där fodertillgång, betestryck, skogstillstånd och storleken på älgstammen blir styrande för avskjutning/tilldelning.
- Södra anser att dessa älgförvaltningsområden får ansvaret för att fastställa årliga förvaltnings- och skötselplaner. Planerna skall sedan ligga till grund för att genomföra jakten inom älgskötselområden och övriga registrerade jaktområden. Länsstyrelsen eller den grupp som har delegation för att svara för viltfrågor fastställer beslutet. I praktiken bör det vara älgförvaltningsgruppens förslag som effektueras, för att nå syftet med förvaltningsmålet.
- Ledamöterna i älgförvaltningsgruppen svarar för beslut och genomförande av skötselplanen. Kostnader för arbetet täcks genom bl a återförande av fällavgifter.

Tjänsteställe, handläggare

Datum
2009-10-05
Ert datumBeteckning
Er beteckning

M Blomberg 0470-89 480

- Markägarna skall vara i majoritet i beslutsgruppen inom älgförvaltningsområdet. Älgförvaltningsgruppen utgör styrelse, markägarnas representanter utser ordförande. Mandattiden bör vara fyra år för att säkra kontinuitet. Markägarnas inflytande måste öka även på länsnivå och renodlas inom gamla och nya älgskötselområden.
- Älgskötselområden får en fortsatt viktig roll som samordnare av den lokala jakten, utbildning, lokala avskjutningsregler, säkerhet mm. Södra föreslår att markägarorganisationerna får i uppdrag att i samverkan med jägarna ta fram nya riktlinjer och stadgar för dessa.
- Det skall vara möjligt att registrera fastighet för jakt på vuxen älg utanför älgskötselområdet. Jakten för dessa "satellitarealer" skall inrymmas i den ordinarie jakten. Tilldelning fastställs av älgförvaltningsgruppen enligt föreslagen skötselplan, tids- och/eller arealbegränsning kan förekomma utifrån områdets förutsättningar.
- Sk avlysningsjakt kan tillämpas utifrån sydsvenska förutsättningar för att ge tydliga incitament vid genomförande av beslutade förvaltningsmål. Den skall dock **inte** ske enligt den modell som tillämpas i norra Sverige på björn och lo. Idag tillämpas en begränsad avlysningsjakt i flera sydsvenska älgskötselområden med gott resultat. Erfarenheten från dessa bör tas tillvara.
- Tallens utsatta läge och bristen på godtagbara föryngringar av tall, inte minst i södra Sverige, måste uppmärksammas. Idag sker en dramatisk förändring av trädslagsfördelningen över tid vilken måste hejdas. Kraftfulla insatser måste sättas in för att ge skogsägarna möjlighet att återbeskoga och föryngra med tall, bland annat genom att betetrycket på unga tallbestånd radikalt minskar och avskjutningen anpassas efter älgens fodersök.
- Studier i norra Sverige visar på betydande produktionsförluster när gran ersätter tall på tallståndorter. Det är mycket troligt att samma effekt sker över landet. Södra efterlyser en samhällsekonomisk analys av konsekvenser för skogsekonomin och den biologiska mångfalden vid färsk och ackumulerade viltbetesskador. Den bör även granska klimatförändringarnas inverkan.

Tjänsteställe, handläggare

Datum
2009-10-05
Ert datumBeteckning
Er beteckning

M Blomberg 0470-89 480

- Initiativ bör tas för att ta fram nya metoder för foder- och betesinventeringar. Målet bör vara årliga återkommande inventeringar inom respektive älgförvaltningsområde. Idag sker inga inventeringar av storlek i södra Sverige. Den s k ÄBIN-modellen kan inte appliceras på sydsvenska förhållanden och arbetet måste därför påskyndas för att finna nya inventeringsmodeller motsvarande ÄBIN. Skogsstyrelsen är lämplig huvudman för det uppdraget.
- Älgförvaltningen bör ha årliga uppgifter på aktuell fodertillgång, betesskador och populationsstorlek. Det utgör det primära underlaget för älgförvaltningsområdets skötselplan och vid bedömning av lämplig storlek på klövviltstammen. Ett inventeringsunderlag som skall vara statistiskt säkert och tjäna som fullgott underlag för förvaltningsområdesbeslut kräver större områden. Samhället skall bära ansvaret för inventeringskostnaden och sker genom att särskilda medel tillförs Skogsstyrelsen. Jämför andra insatser för t ex produktionsrådgivning.
- Utredningen föreslår att utbildning skall genomföras för ledamöter av älgförvaltningsgrupperna. Även enskilda markägare och jägare i stort har behov av utbildning. Södra föreslår att initiativ tas för en bred informations- och studiekampanj kring den nya älgförvaltningen från och med år 2011, där markägare- och jägarorganisationer samverkar med studieförbunden.
- Ingen fällavgift bör tas ut på kalv.
- På sikt bör allt klövvilt omfattas av förvaltningsmodellen.
- En ny förvaltningsmodell bör minska en del av nuvarande akutinsatser som görs genom skydds jakt. Möjligheten till skydds jakt bör dock vara kvar som en säkerhetsventil för markägarna och administreras av älgförvaltningsgruppen.

Inledning

Södra vill inledningsvis understryka behovet av att reformera nuvarande förvaltningsystem i grunden så att markägarna ges ett reellt majoritetsinflytande, på alla beslutsnivåer. Utredaren skriver "älgstammens storlek är en fråga som markägarna måste få råda över då den påverkar markägarnas möjligheter att ta det ansvar som skogsvårdslagen och annan lagstiftning föreskriver".

Tjänsteställe, handläggare

Datum
2009-10-05
Ert datumBeteckning
Er beteckning

M Blomberg 0470-89 480

Södra anser att utredningens förslag måste kompletteras för att dels markera äganderätten och markägarnas juridiska status dels skapa ekonomiska och organisatoriska spelregler som **säkerställer** skogsägarnas roll i viltförvaltningen.

Att förvalta våra klövviltstammar i balans med skogsägarnas möjlighet att bedriva ett ekonomiskt och hållbart skogsbruk är en grundläggande uppgift för att uppnå skogspolitikens mål. I första hand handlar det om markägarnas manöverutrymme för att kunna begränsa klövviltstammarna. Viltpopulationernas storlek skall följa skogstillståndet och tillgången på foder.

Under de senaste decennierna har skogsägarna upplevt en tilltagande problematik med ökade viltskador och tydliga svårigheter med att få förståelse för de ekonomiska förluster som drabbar skogsägare. Det är enligt Södras mening inte längre acceptabelt att skogsägarna får finna sig i en sådan utveckling. Rubricerade utredning har i så måtto inte tagit tillräckliga steg för att ge markägarna det formella inflytandet på processen, även om förslagen som presenteras är ett steg i rätt riktning!

Det krävs betydligt bättre faktaunderlag t ex genom skade- och foderinventeringar för att det skall vara möjligt att lyckas med en adaptiv produktionsanpassad viltförvaltning. Södra delar utredarens förslag att Skogsstyrelsen får i uppdrag att ta fram nya inventeringsmodeller som måste vara applicerbara på sydsvenska förhållanden. Samhället bör bära dessa kostnader.

Det krävs krafttag för att säkerställa framtida tallföryngringar i södra Sverige. Tallen återföryngras inte på ett acceptabelt sätt på normala tallståndorter, gran ersätter tall som en följd av att vilttrycket gör att det inte är ekonomiskt försvarbart att föryngra med tall. Nya studier visar också på betydande produktionsförluster, när granen föryngras på tallmarker.

Trädslagsblandningen i södra Sverige förändras successivt över tid. Enligt Skogsstyrelsens analyser kommer tallandelen att halveras på sikt om nuvarande metoder fortsätter att användas. Det inverkar mycket negativt på skogsproduktionen, skogens värdetillväxt, försörjningen av tallvirke till industrin, biologisk mångfald och älgens tillgång på vinterfoder. Här krävs en radikal omsvängning till förmån för tallproduktionens framtid!

Det finns starka indikationer från produktionsstudier i norra Sverige att tillväxtförlusterna är betydligt större än vad man

Tjänsteställe, handläggare

Datum
2009-10-05
Ert datumBeteckning
Er beteckning

M Blomberg 0470-89 480

tidigare trott, när tall ersätts med gran på grund av för hårt betetryck och ökade betesskador på tallungskogarna.

För södra Sverige finns inget motsvarande vetenskapligt underlag men ett rimligt antagande är att landets sammanlagda produktionsförluster, på grund av för hårt viltbetetryck, uppgår till avsevärda belopp. En långsiktig konsekvens av detta är att förutsättningarna för att bedriva framtida skogsbruk försvåras. Det finns anledning att uppmärksamma klimatförändringar då ett varmare klimat ökar behovet av tall som förstahandsval. En samhällsekonomisk konsekvensanalys är m a o nödvändig.

Utredaren har strävat efter att föreslå en förvaltningsmodell som tar ökad hänsyn till skogsbrukets och markägarna, det är bra. Utredningens förslag räcker dock inte och lever enligt Södra inte upp till förväntningarna. Framförallt brister det i förslaget på hur markägarnas inflytande kommer att fungera i praktiken. Det är t ex fortfarande mycket osäkert hur markägarna ges inflytande på länsnivå. Södra har tidigare förespråkat en förstärkt viltvårdsnämnd med en klar markägarmajoritet.

Det har föranletts av medlemmarnas erfarenhet av hur länsstyrelserna ibland handlagt viltförvaltningsärenden med ingen eller liten hänsyn till skogsbrukets ekonomiska betydelse och betesskadornas omfattning. En återkommande tendens har varit att jägarnas representanter ofta "tagit över" länsstyrelsernas roll och påverkat besluten i egen riktning. Det krävs därför en förändrad syn på markägarnas delaktighet i processen.

Utredningen föreslår även att älgskötselområden får fortsatt mandat att besluta om lokala skötselplaner. För att lyckas övertyga både markägare och jägare om behovet av förändrad modell för klövviltförvaltningen krävs att den framtida modellen bygger på en produktions- och biologiskt anpassad jakt. Det låter sig inte göras på mindre områden. Därför bör huvudinriktningen ligga på föreslagna älgförvaltningsområden, där utredaren varit tydlig på att markägarna skall vara i majoritet.

Det skall understrykas att en avgörande skillnad mot tidigare utredningar och förvaltningsförslag är att man denna gång tagit fasta på den problembild som skogsbrukets redovisat. Det är bra. Utredningen betonar också markägarens suveränitet att förvalta älgstammen på egen mark, i samverkan med andra markägare. Förslagen måste emellertid kompletteras för att det tydligare skall framgå hur den praktiska förvaltningen skall tillämpas!

Tjänsteställe, handläggare

Datum
2009-10-05
Ert datumBeteckning
Er beteckning

M Blomberg 0470-89 480

Älgstammen ökar i södra Sverige i spåren av stormarna Gudrun och Per. På stormhyggen finns gott om foder under en övergångsperiod. Om man tillåter älgstammen att växa i den takt som nu sker kommer skadefrekvensen på ungskogar av tall och vissa lövträslag att fortsätta öka i rask takt. Ekonomiska konsekvenser för den enskilde skogsägaren blir betydande, det är exempelvis inte rimligt att barrföryngringar skall behöva hägnas för att klara nuvarande och ett förväntat högre betetryck. För södra Sverige omfattar skadebilden även övrigt klövvilt. Inte minst har skador av rådjur- och kronhjort ökat, en utveckling som måste beaktas vid en ny förvaltningsmodell.

Det är nödvändigt att styra älgjakten med övergripande mål och delmål, skötselplaner som beslutas av älgförvaltningsgruppen blir tvingande, för såväl älgskötselområden som andra registrerade jaktområden. Även länsstyrelsen skall följa dessa! Älgförvaltningsområden skall avgränsas med naturliga hinder och efter hur viltet rör sig i markerna, inte genom administrativa gränser som istället riskerar att permanenta rådande systemfel.

Samverkan inom älgskötselområden skall givetvis stimuleras men det skall vara möjligt att jaga vuxen älg, om en markägare väljer att stå utanför älgskötselområdet och själv registrerar sin fastighet. Tilldelning och jaktmöjligheter kan begränsas i tid och rum. Framförallt skapas en ökad rättssäkerhet för enskilda. Länsstyrelsen eller viltdelegation/viltvårdsnämnd beslutar om registrering efter förslag från älgförvaltningsområdet.

En långsiktig förvaltningsmodell måste grundas på naturliga förutsättningar för foderproduktion, tillgång på älgfoder och ekonomisk skogsskötsel. Ledstjärnan skall vara frivillig samverkan där biologisk kunskap om älgens (och annat klövvilt) populationsdynamik blir utgångspunkten tillsammans med äganderättsliga principer om markägarens rätt att förvalta viltet på sin fastighet. För att nå framgång med en s k ekosystem-baserad adaptiv viltförvaltning måste registrering, tilldelning och avskjutning av vuxna djur baseras på skötselplaner som årligen fastställs av älgförvaltningsområdet och länsstyrelsen.

Därför är det absolut nödvändigt och helt avgörande att markägarna och dess representanter får ett majoritetsinflytande på samtliga nivåer, läns-, älgförvaltningsområdes- och lokalt i älgskötselområden. Utredningen lämnar bara förslag om markägarnas inflytande på den nya förvaltningsnivån.

Tjänsteställe, handläggare

Datum
2009-10-05
Ert datumBeteckning
Er beteckning

M Blomberg 0470-89 480

Älgskötselområde bör enligt Södra även i fortsättningen vara det naturliga forumet för jaktlig samverkan, utbildning, säkerhet, enklare inventeringar mm. Det blir en fortsatt viktig hörnsten för morgondagens älgförvaltning. För att förvalta en älgstam, med biologiska förutsättningar i botten och ett rimligt ekonomiskt utnyttjande av skogen, krävs emellertid åtaganden över en större areal. Därför är utredningens förslag om en ny nivå, älgförvaltningsområden, en naturlig och riktig utveckling.

Detaljsynpunkter på utredarens förslag

9.1 Utgångspunkter

Södra tar fasta på det utredaren skriver om äganderätten och jakträtten. Jakträtten ingår i äganderätten och är en del av fastighetens ekonomiska utnyttjande. Markägarens har otvivelaktigt ett ansvar men uppdraget måste tydliggöras i lagstiftning och praktisk tillämpning. Jägarna har ofta haft tolkningsföreträde vid bildande av t ex älgskötselområden.

Det är viktigt att man har rätt proportioner på värdet av jakten visavi det ekonomiska värdet av skogen. Det beräknade jaktliga värdet uppgår till cirka 1,5 miljarder. Motsvarande produktionsvärde för skogen är dryga 200 miljarder. Det kan givetvis variera för enskilda fastigheter och markinnehav men ger en tydlig indikation på de storheter som är aktuella. En omedelbar slutsats är därför att skogsproduktionen och skogsägarnas ekonomiska utbyte av skogen måste uppgraderas avsevärt i viltförvaltningen.

9.2 Licensjakt eller frivillig jaktsamverkan

Södra delar utredarens uppfattning att dagens system med registrering av licensområden och licensjakt avskaffas. För detta finns uppenbara skäl, dagens licenser konserverar en förvaltning som inte grundar sig på en produktions- och foderanpassad jakt utan snarare till jägarnas möjligheter att jaga. Det är inte hållbart i längden och skapar problem både för skogsbruket och enskilda skogsägares möjligheter att föryngra med rätt trädslag.

Dagens älgskötselområden ger inte heller den kvalitet och underlag för en adaptiv förvaltning som bygger på de faktiska förutsättningar som råder i området. Forskningens slutsatser är att det behövs åtgärder över större områden. Därför kan inte enbart älgskötselområden utgöra basen för den framtida förvaltningen. På motsvarande sätt är det inte förenligt med

Tjänsteställe, handläggare

Datum
2009-10-05
Ert datumBeteckning
Er beteckning

M Blomberg 0470-89 480

äganderätten att medverka i älgskötselområdet krävs för jakt på vuxen älg. Det bör också finnas möjlighet för länsstyrelsen att registrera fastigheter för jakt på vuxen älg när en markägare väljer att stå utanför frivillig samverkan, inom älgskötselområde.

Utredaren bedömer även att avlysningsjakt inte är lämplig som jaktform. Södra konstaterar att den modell som omnämns inte är adekvat för vad som i praktiken kunde vara avlysningsjakt. Under vissa förutsättningar kan avlysningsjakt vara lämplig för att genomföra jakten och skapa incitament för att avskjutningsmålen uppfylls. Avlysningsjakt praktiseras redan idag i flera älgskötselområden i södra Sverige med gott resultat. Det sker genom att man lyser av jakten efter en viss tid för att följa upp den första tidens jakt för att sedan reorganisera jakten.

9.3 Framtidens älgskötselområden

Dagens tillämpning av älgskötselområden tillkommer ofta på initiativ av jägare och jakträttsinnehavare. Ibland sker det utan att markägarna informeras i första skedet, vilket direkt strider mot ursprungstanken med älgskötselområden, att det är markägarna som beslutar och aktivt medverkar i processen.

Älgskötselområden bör svara för samordning av jakten lokalt, vara ett verktyg för samverkan mellan markägarna och organisera jakten, utbildning, övningskjutning, inventeringar som lämpar sig för jaktlag t ex spillningsinventering mm. Det lokala engagemanget är mycket värdefullt och den kunskap om älgen som man erhållit skall tas tillvara även fortsättningsvis. Storleken på nuvarande älgskötselområden varierar och bör i stort vara som idag för att behålla den lokala förankringen. Däremot finns små möjligheter för ett älgskötselområde på 5-10 000 hektar att vårda en "egen" älgstam på ett optimalt sätt.

Den formella delen med att ta fram älgskötselplaner är både administrativt betungande och uppfyller inte heller den kvalitet som eftersträvas för att produktionsanpassa jakten. Den delen bör istället ingå i uppgiften för de älgförvaltningsområden som utredaren vill sjösätta och Södra ställer sig bakom. Samtidigt är det viktigt att markägarna får ett tydligare ansvar i kommande älgskötselområden och att det finns enhetliga statuter för dem.

Södra förslår därför att markägarorganisationerna får i uppdrag att i samverkan med jägarna ta fram riktlinjer och stadgar för älgskötselområden. Utredaren har på motsvarande sätt föreslagit att Jägarförbundet får den uppgiften. Eftersom

Tjänsteställe, handläggare

Datum
2009-10-05
Ert datumBeteckning
Er beteckning

M Blomberg 0470-89 480

markägarna formellt bildar älgskötselområden bör representanter för dem leda arbetet i samverkan med jägarna.

9.4 Större områden för älgförvaltning

Det är Södras uppfattning att det är nödvändigt med större sk älgförvaltningsområden, områden om cirka 50 000 hektar som har befogenhet att arbeta fram, fastställa och genomföra skötselplaner. Forskningen har visat att det krävs tillräckligt stora arealer för att vårda och förvalta en kvalitativt god älgstam som fungerar i balans med skogsbrukets krav, minskade betesskador. Utredarens grundförslag är bra men det ges ingen vägledning hur det skall gå till i praktiken. Förslaget att förvaltningsområden skall vara rådgivande och fungera som stödfunktion är enligt Södra helt otillräckligt. Älgförvaltningsgruppen måste få det avgörande inflytandet på målen för älgstammens storlek, tilldelning och avskjutning.

Mot större förvaltningsområden talar den lokala förankringen och närheten till besluten som präglar t ex älgskötselområden av nuvarande storlek. Södras bedömning är dock att nuvarande skötselplaner brister i sådan kvalitet och utförande att det tyvärr inte ger förutsättningar för en bra dialog. Även med nya stadgar etc. är risken stor för att nuvarande obalans mellan jägare och markägare kvarstår och betesskadeproblematiken likaså.

En adaptiv förvaltningsmodell ställer betydligt större krav på adekvat inventeringsunderlag som ger en ganska exakt bild av fodersituationen, storleken på älgstammen, könsfördelning, betesskador och det allmänna skogstillståndet. Dessa fakta behöver älgförvaltningsgruppen för att förvalta en älgstam långsiktigt och ge trovärdighet åt processen med skötselplaner. Skogsstyrelsen föreslås få huvudansvaret för att arbeta fram inventeringsunderlag, svara för nya metoder som är enkla att tillgripa och använda även över större områden. Nuvarande ÄBIN kan inte användas på sydsvenska granmarker och det bör sjösättas andra alternativ. Södra stödjer utredarens förslag.

Älgförvaltningsområden bör ledas av en styrelse där ordföranden utses av markägarrepresentanterna. Södra delar utredarens syn på att fem ledamöter kan vara ett lämpligt antal varav tre skall vara markägare. Mandattiden bör vara fyra år istället för tre år för kontinuitetens skull jfr andra demokratiska institutioner. Fördelningen av representanter bland markägare bör vara LRF (jordbruket), skogsägarföreningarna (familjeskogsbruket) samt storskogsbruket t ex Sveaskog/skogsbolag.

Tjänsteställe, handläggare

Datum
2009-10-05
Ert datumBeteckning
Er beteckning

M Blomberg 0470-89 480

Utredaren har enligt Södras mening inte klarat ut finansieringen av älgförvaltningen, inklusive inventeringarna, fullt ut. Istället bör en finansieringsplan upprättas hur älgförvaltningsgrupperna skall ersättas. Fällavgifterna bör återgå till förvaltningen och Skogsstyrelsen föreslås svara för finansieringen av inventeringarna. Södra anser att det i första hand måste vara samhällets sak att svara för en allmän inventering av skogstillståndet till grund för förvaltningsplanerna. Den kostnaden skall vägas mot kostnaderna för produktionsförluster på skogen.

Södra anser att riskerna med en tilltagande granifiering, det vill säga att det föryngras med gran på ståndorter lämpliga för tall är märkbara. Rimligen bör dessa risker väga tyngre vid den fortsatta beredningen av viltfrågan än vad som hittills skett. Utredaren pekar på problemen men skapar inte verktygen för att bemästra problemen. En åtgärd är ökad kunskap hos markägare och jägare om hur skador ser ut och varför det sker. En annan är upplysning om den ekonomiska effekten av produktionsförlusterna. Utredningen har inte gjort en fullödig utredning av betesskadornas kostnad för skogsbruket. Bland annat visar nya produktionsstudier i norra Sverige att förlusterna blir betydande om tall ersätts med gran.

För södra Sverige finns inget sådant vetenskapligt underlag men man kan anta att förlusterna även där är mycket stora. På grund av denna osäkerhet, som inte minst enskilda skogsägare känner, önskar Södra att en samhällsekonomisk konsekvensanalys utförs snarast. Den kan med fördel ske genom Skogsstyrelsens försorg.

9.5 Länsstyrelsens roll i älgförvaltningen

Utredaren föreslår att viltvårdsnämnderna läggs ner och ersätts med rådgivande viltförvaltningsorgan för samtliga viltfrågor. Södra anser att alternativ ett är att stärka viltvårdsnämnderna och framförallt tydliggöra markägarnas inflytande. Om viltvårdsnämnderna läggs ner är det mycket viktigt att markägarna får ett betydande inflytande i de andra organ som kommer att svara för den framtida viltförvaltningen. Älg- och kronhjortsförvaltningen har dessutom särskilda förhållanden, som kräver att markägarna har majoritet vid beredning och beslut på länsnivå. Södra menar att beslut om förvaltningsplanerna i första hand skall ske inom älgförvaltningsområdet. Beslutet får inte skall förändras på länsnivå utan särskilda skäl. Risker är annars att det skapas en otydlighet om vilken nivå som bestämmer, se förutsättningar för adaptiv viltförvaltning.

Tjänsteställe, handläggare

Datum
2009-10-05
Ert datumBeteckning
Er beteckning

M Blomberg 0470-89 480

9.6 Naturvårdsverkets roll i älgförvaltningen

Södra delar utredarens förslag.

9.7 Skogsstyrelsens roll i älgförvaltningen

Södra delar utredarens förslag. Södra vill också peka på Skogsstyrelsens sektorsansvar för att analysera de ekonomiska konsekvenserna av en alarmerande skadeutveckling på ungskogar av företrädesvis tall och viktiga foderlövträd som rönn, sälg och asp.

9.8 Kunskapsunderlag för älgförvaltningen

Södra delar uppfattningen om att det behövs ett gemensamt system för IT-stöd till viltförvaltningen. Det bör inkludera enkla och användarvänliga rapporteringssystem som underlättar snabb inlämning av aktuell avskjutningsdata.

9.9 Utbildning och kunskapsstöd

Södra har samma uppfattning som utredaren, att SLU bör kunna fungera som en neutral och trovärdig utbildare som förmedlar vetenskapligt underbyggd kunskap till älgförvaltningsgrupper.

Södra anser att utbildningsinsatser inte får stanna vid dessa grupper utan bör omfatta även **alla** markägare och jägare. Södra föreslår därför att en gemensam utbildningskampanj riktad till kategorin markägare/jägare i allmänhet med start år 2011. Kampanjen skall ske i samverkan mellan markägarnas och jägarnas organisationer och studieförbund samt med stöd från SLU, Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket. Medel bör kunna lyftas inom ramen för landsbygdsprogrammet.

9.11 En ny organisation för älgförvaltningen

Älgförvaltningsområdena får en tydlig beslutsfunktion.

9.12 Jakttiden på älg

Södra accepterar förslaget om enhetlig jakttid över landet.

Tjänsteställe, handläggare

Datum
2009-10-05
Ert datumBeteckning
Er beteckning

M Blomberg 0470-89 480

9.13 Kostnader för att jaga älg

Södra avstyrker förslaget om fällavgift för kalv. Södra anser att det kommer att vara kontraproduktivt och försvåra möjligheten att skjuta ett tillräckligt stort antal kalvar.

9.14 Skydds jakt

Möjligheten till skydds jakt bör finnas kvar som ett verktyg att använda om det under särskilda omständigheter blir en extrem anhopning av älg som innebär stora lokala betesskador och andra medel saknas. Administration av skydds jakt bör förenklas och kan med fördel läggas på älgförvaltningsgruppen som på ett smidigare sätt kan besluta om eventuell skydds jakt.

Slutord

Södra står gärna till tjänst för en fortsatt konstruktiv dialog kring en framtida förvaltningsmodell för älg och annat klövvilt. När det gäller juridiska aspekter på äganderättsliga frågor som rör relationen mellan markägare och jakträttsinnehavare vill Södra hänvisa till valda delar i Skogsindustriernas yttrande som beskriver markägarnas och jägarnas ansvar och befogenheter. Det är mycket viktigt att det vid kommande riksdagsbeslut görs mycket tydligt att det är markägaren och ingen annan som företräder fastighetens jakträttsliga status. Till övriga frågor och förslag, som Södra valt att inte kommentera hänvisas till yttrande från Lantbrukarnas riksförbund, LRF.

Avslutningsvis vill Södra framhålla vikten av att det sker en attitydförändring till skogsbrukets och skogsägarnas problem med viltskador. Det måste bli en tydlig maktförskjutning från jägarna till markägarna som måste ges ökat ansvar och ett tydligt och genomgripande inflytande på viltförvaltningen. Utredningen har lagt en grund för detta och tillsammans med kompletterande förslag från Södra och övriga aktörer inom skogsnäringen bör vägen vara stakad för en viltförvaltning i tiden. Södra emotser regeringens fortsatta beredning i frågan.

Med vänlig hälsning

Södra Skogsägarna ekonomisk förening

Lars-Eric Åström
Ordförande